

הלך השוחטה בחוץ בזמנה, או כשהיא מחוסרת זמן בב עליים – חייב, שהרי ראויה בפנים. היתה מחו"ז בגופה – פטור, שאינה ראויה בפנים. ולר"ש הריהו ב'לא תעשה'.

ד. הכללים העולים מהסוגיא:

כל הראוי לפנים במצב זה, ובאותו אופן שנשחט – חייבים עליו בחוץ. וכל שאינו ראוי כלל בפנים – פטור.

כל שראוי לאחר זמן ועתה אינו ראוי בשום אופן – לתנא קמא פטור ולרבי שמעון באזהרה. כל שראוי בפנים לשמה ואינו ראוי שלא לשמה, ושחטו בחוץ שלא לשמה – משמע בסוגיא שחייב, שהרי היה ראוי לפתח אהל מועד בשעה ששחטו. (ויש אומרים שלפי המסקנא אין דין זה קיים, כנ"ל). כל שראוי בפנים שלא לשמה ואינו ראוי לשמה [ואי אתה מוצא כן אלא לרב חלקיה בר טובי, אבל לרב הונא אין זה יתכן] – שחט שלא לשמה בחוץ, חייב. שחט לשמה – פטור (שאינו ראוי בפנים עד שיעקר שמו ממנו).

דין פסח בשאר ימות השנה ששחטו בחוץ – נתבאר ביומא סב-סג.

דף קטו

קצד. א. אלו סוגי עבודות חייבים עליהם בחוץ, ואלו פטורים?

ב. מתי פסקה העבודה בבכורות?

ג. עולה שהקריבו ישראל במדבר – מי היו מקריביה? האם היתה טעונה הפשט וניתוח?

ד. מתי נאסרו הבמות לראשונה?

ה. הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש – היכן דיבר?

א. חיוב הקרבת 'חוץ' נוהג בעבודות הנעשות בפנים, ובלבד שהם 'גמר עבודה' כגון הקטרת אימורים וקמציים וקטורת, וכן ניסוך. אבל לא בעבודות שיש אחריהן עבודה, כגון היוצק והבולל והפותר והמולח והמניף והמגיש והמסדר שלחן והמטיב נרות והקומץ והמקבל בחוץ, [מלבד שחיטה שמייוחד בה איסור במפורש. וכן זריקת הדם נתרבתה לחיוב (כדלעיל קו. ויתכן שנחשבת גמר עבודה של עבודות הדם).

ב. לסתם משנתנו, וכן דעת ר' יהושע בן קרחה בברייתא, העבודה בבכורות פסקה בהקמת המשכן. ולדעת רבי וכן אמרו בשם רב אסי, הבכורות עבדו רק עד בואם אל הר סיני, ומאז ואילך העבודה כהנים.

ג. נחלקו התנאים (הנ"ל), האם הבכורות הם שהקריבו את העולה שבמדבר (נערי בני ישראל), או הכהנים – נדב ואביהוא. (ואילו נערי בני"ק רק הביאוה ועמדו עליה. כן פרש"י ב"א. ולפי הפירוש הראשון י"ל שאותה עולה קרבה ע"י הבכורות, ומאותו יום עברה העבודה לכהנים).

ועוד נחלקו תנאים האם היתה טעונה הפשט וניתוח (כן דעת רבי עקיבא, שכללות ופרטות נאמרו בסיני), אם לאו (רבי ישמעאל. וכ"ד ריה"ג (בחיגה 1) ורב אדא בר אבהו), כי רק הכללות נאמרו בסיני, אבל הפרטות – באהל מועד.

ד. בהקמת המשכן נאסרו הבמות לראשונה.

ה. הוא אשר דבר ה'... – לדעת רבי, זהו האמור וגם הכהנים הנגשים אל ה' יתקדשו, פן יפרץ בהם... ולדעת הסוברים שהיתה זו אזהרת פרישה לבכורות ולא לגדב ואביהוא, הדיבור על מיתתם היה במאמר ה' אל משה: ונקדש בכבדי – במכובדי.

דפים קטו – קטז

- קצה. א. אלו מיני בעלי חיים היו כשרים לקרבן קודם עשיית המשכן?
 ב. האם בעלי מום כשרים לקרבן לבני נח?
 ג. האם בני נח מקריבים עולות ושלמים או עולות בלבד?
 ד. האם בני נח מצווים באיסור שחוטי חוץ? האם ישראל מוזהר שלא לסייעם וכדו'?
- א. כל בעלי חיים שהורים שביבשה היו כשרים לקרבן קודם עשיית המשכן; בהמה חיה ועוף, זכרים ונקבות, אבל לא טמאים.
 לפי גרסה אחת בגמרא (בתירוץ רב שמואל בר נחמני), 'טמאים' שנאסרו בהקרבה לנח היינו אותם שנעבדה בהם עבירה. (ואולם אף לגרסה זו י"ל שהטמאים אסורים).
- ב. בעל מום כשר לקרבן בני נח, אבל לא מחוסר אבר (ומכל החי מכל בשר – בהמה שחיים ראשי אבריים שלה).
 א. כן הדין לבני נח גם לאחר מתן תורה (כן מבואר במשנה למלך סוף הל' מעשה הקרבנות).
 ב. בעל חיים זקן או סריס – מותר להקרבה לבן נח (עפ"י ע"ז ה' ותוס'). ולענין טריפה נחלקו דעות האחרונים.
 ג. במקדש לעולם אסור להקריב בעל מום, אפילו בדוקין שבעין, כקרבן ישראל (תוס' ע"ז ה').
 ד. ישראל נאסר להקריב קרבן של בן נח כשהוא בעל מום, כדכתיב ומיד בן נח... (עפ"י קרן אורה בסוף המסכת. וע"ש בגליונות קה"י).
- ג. נחלקו תנאים האם בני נח מקריבים קרבן שלמים או עולות בלבד, שלא קרבו שלמים אלא על ידי ישראל משעת מתן תורה.
 משמע לכאורה שמחלוקתם אמורה גם במקדש (וע' קרן אורה ושפת אמת). ובמנחות (עג) נחלקו ריה"ג ורבי עקיבא האם מקבלים נדרי שלמים ותודה של נכרים, ולדברי רע"ק שהלכה כמותו אין מקבלים, ואם נדרו שלמים ייקרבו עולות (וע' לקוטי הלכות שם).
 ותלו שאלה זו במחלוקת בני רבי חייא עם רבי יהושע בן לוי, האם יתרו בא קודם מתן תורה, והרי נאמר שם שהקריבו שלמים, או לאחר מתן תורה בא, אבל קודם לכן לא הקריבו שלמים.
- ד. בני נח אינם מנועים להקריב בחוץ. אבל אסור לישראל לסייעם במעשה ולעשות שליחותם (רב יעקב בר אחא אמר רב אסי) ומותר לו להורותם כיצד יעשו (רבה), כמעשה דרבא ואיפרא הורמיז.
 אף בעבודות שאין חייבים עליהם בחוץ אסור לסייעם, גזרה אטו עבודה בת חיוב (עפ"י תוס').
 ובעבודות שחייבים עליהם בחוץ, נחלקו תנאים (לעיל מה) האם ישראל שעשאן בקדשי עכו"ם חייב אם לאו. והרמב"ם (סוף הל' מעה"ק) פסק כר' יוסי שחייב.
 ואם הקדיש נכרי קרבן על מנת להקריבו בחוץ, יש אומרים שאין איסור לישראל להקריבו